

Torstai 14. kesäkuuta 2012

Tiibetin tilanne

P7_TA(2012)0257

Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. kesäkuuta 2012 Tiibetin ihmisoikeustilanteesta (2012/2685(RSP))

(2013/C 332 E/13)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Kiinasta ja Tiibetistä ja etenkin 27. lokakuuta 2011 ⁽¹⁾ ja 25. marraskuuta 2010 ⁽²⁾ antamansa päätöslauselmat,
- ottaa huomioon 7. huhtikuuta 2011 antamansa päätöslauselman Tiibetin pakolaishallituksen vaalien kieltämisestä Nepalissa ⁽³⁾,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen vuodelta 1948,
- ottaa huomioon Kiinan kansantasavallan perustuslain 36 pykälän, jossa turvataan kaikkien kansalaisten oikeus uskonnonvapauteen,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 110 artiklan 2 ja 4 kohdan,
- A. katsoo, että ihmisoikeuksien, oman identiteetin, kulttuurin, uskonnon ja yhdistymisvapauden kunnioittaminen ovat Euroopan unionin ja sen ulkopoliittikan peruseriaatteita;
- B. ottaa huomioon, että EU otti tiibetiläisvähemmistön oikeudet esille Brysselissä 29. toukokuuta 2012 käydyin EU:n ja Kiinan ihmisoikeusvuoropuhelun 31. kierroksella; toteaa, että EU:n ja Kiinan ihmisoikeusvuoropuhelu ei ole tuottanut merkittäviä parannuksia tiibetiläisten ihmisoikeustilanteeseen;
- C. toteaa, että hänen pyhytensä dalai-laman lähettiläät ovat ottaneet yhteyttä Kiinan kansantasavallan hallitukseen Tiibetin kysymyksen ratkaisemiseksi rauhanomaisesti ja kumpaakin osapuolta tyydyttävällä tavalla; ottaa huomioon, että osapuolten neuvotteluissa ei ole saavutettu konkreettisia tuloksia ja että neuvottelut on nyt jäädytetty;
- D. toteaa, että Kiinan kansantasavallan viranomaiset käyttivät suhteetonta voimaa käsitellessään Tiibetissä vuonna 2008 järjestettyjä mielenosoituksia ja että ne ovat sen jälkeen ottaneet käyttöön turvatoimia, joilla on rajoitettu ilmaisunvapautta, yhdistymisvapautta ja uskonvapautta;
- E. toteaa, että vuoden 2008 mielenosoitusten uhrien lukumäärä saattaa olla yli 200, pidätettyjen lukumäärä vaihtelee 4 434:stä yli 6 500:aan ja vuoden 2010 lopun tietojen mukaan Tiibetissä oli 831 poliittista vankia, joista 360 oli tuomittu oikeudessa ja 12 kärsi elinkautista vankeusrangaistusta;
- F. toteaa, että Kiinan kansantasavallan viranomaisten raportoidaan käyttäneen kidutusta, kuten hakkaamista, sähköshokkiaseita, pitkäaikaista eristämistä, nälässä pitämistä ja muita vastaavia keinoja, saadaksen tiibetiläisvangit tunnustamaan rikoksia;

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2011)0474.

⁽²⁾ EUVL C 99 E, 3.4.2012, s. 118.

⁽³⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2011)0158.

Torstai 14. kesäkuuta 2012

- G. toteaa, että vuodesta 2009 lähtien 38 tiibetiläisen, joista useimmat ovat olleet munkkeja ja nunnia, kerrotaan sytyttäneen itsensä tuleen vastalauseena Kiinan Tiibetissä harjoittamalle tiukalle politiikalle ja tukeakseen dalai-laman paluuta sekä uskonnonvapautta Sichuanin maakunnan Ngaban (kiinaksi Aba) hallintoalueella ja Tiibetin ylängön muilla alueilla;
- H. toteaa, että tiettyjen itsensä tuleen sytyttäneiden – eli Chimey Paldenin, Tenpa Darjeyn, Jamyang Paldenin, Lobsang Gyatson, Sona Rabyangin, Dawa Tseringin, Kelsang Wangchuckin, Lobsang Kelsangin, Lobsang Kunchokin ja Tapeyn – nykyinen terveydentila ja olinpaikka ei ole tiedossa tai se on jäänyt epäselväksi;
- I. toteaa, että Kiinan kansantasavallan viranomaiset ovat pidättäneet yhdennentoista panchen-laman Gedhun Choekyi Nyiman, eikä häntä ole nähty julkisuudessa 14. toukokuuta 1995 jälkeen;
- J. toteaa, että han-kiinalaisten sijoittaminen Tiibetin historialliselle alueelle ja tiibetiläisten perinteisen paimentolaisuuteen perustuvan elämäntavan hävittäminen vaarantavat tiibetiläisten identiteetin, kielen, kulttuurin ja uskonnon, jotka todistavat vanhasta ja rikkaasta sivilisaatiosta;
- K. panee merkille, että EU on määrittämässä ihmisoikeuksia käsittelevän EU:n erityisedustajan valtuuksia ja nimittämässä tätä;
- L. toteaa, että sen aiemmin komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle esittämät pyynnöt Tiibetin tilanteen ottamisesta esille kiinalaisosapuolten kanssa eivät ole tuottaneet toivottua tulosta;
1. muistuttaa, että EU:n ja Kiinan kansantasavallan strategisen kumppanuuden olisi perustuttava yhteisiin periaatteisiin ja arvoihin;
  2. kehottaa komission varapuheenjohtajaa / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa tehostamaan ponnisteluja Tiibetin ihmisoikeustilanteen käsittelemiseksi EU:n ja Kiinan ihmisoikeusvuoropuhelussa;
  3. pitää tässä yhteydessä valitettavana Kiinan viranomaisten haluttomuutta käydä vuoropuhelua kahdesti vuodessa ja heidän asennettaan siihen, miten ja kuinka usein järjestetään etenkin kansalaisyhteiskunnan vahvistamista ja sen osallistumista vuoropuheluun koskevia kokouksia; kehottaa komission varapuheenjohtajaa / unionin korkeaa edustajaa tekemään kaikkensa sen varmistamiseksi, että ihmisoikeusvuoropuhelusta tulee tehokkaampi ja tuloksia enemmän korostava;
  4. pitää hyvin myönteisenä hänen pyhyytensä dalai-laman toteuttamaa erittäin merkittävää ja onnistunutta demokratisointiprosessia maanpaossa elävien tiibetiläisten hallinnossa sekä sitä, että dalai-lama siirsi äskettäin poliittiset toimivaltuutensa ja vastuunsa demokraattisesti valitulle Kalon Tirpalle Tiibetin keskuks-hallinnossa, joka edustaa Tiibetin kansan pyrkimyksiä;
  5. kiittää Tiibetin uuden, demokraattisesti valitun poliittisen johdon päätöstä jatkaa hänen pyhyytensä dalai-laman viitoittamalla poliittisella keskitiellä, jonka tavoitteena on tiibetiläisten aito autonomia Kiinan kansantasavallan yhteydessä ja Kiinan perustuslain puitteissa;
  6. tukee tiibetiläisten todellisesta itsemääräämisoikeudesta tehdyssä muistiossa vahvistettuja periaatteita, joita hänen pyhyytensä dalai-laman lähettiläät ehdottivat kiinalaisosapuolilleen vuonna 2008 ja jotka tarjoavat perustan realistisen ja kestävän mahdollisen poliittisen ratkaisun aikaansaamiselle Tiibetin tilanteeseen;
  7. torjuu Kiinan kansantasavallan hallituksen esittämän väitteen, että hallitusten edustajien tapaamiset hänen pyhyytensä dalai-laman ja Tiibetin vaaleilla valitun johdon jäsenten kanssa sekä hallitusten tuen-ilmaukset sen puolesta, että Tiibetin kysymys on ratkaistava rauhanomaisesti vuoropuhelun ja neuvottelun keinoin, olisi vastoin "yhden Kiinan politiikkaa";
  8. kehottaa Kiinan kansantasavallan viranomaisia myöntämään Tiibetin historialliselle alueelle mielekkään autonomian;

Torstai 14. kesäkuuta 2012

9. pitää valitettavana, että Kiinan kansantasavallan hallitus on tammikuusta 2010 lähtien ollut haluton jatkamaan vuoropuhelua hänen pyhyytensä dalai-laman lähettiläiden kanssa, ja kannustaa Kiinan viranomaisia käymään Tiibetin keskushallinnon kanssa tarkoituksenmukaista vuoropuhelua Tiibetin tulevaisuudesta;
10. vaatii Kiinan kansantasavallan viranomaisia kunnioittamaan tiibetiläisten ilmaisunvapautta, yhdistymisvapautta ja uskonvapautta;
11. vaatii Kiinan kansantasavallan viranomaisia sallimaan riippumattoman kansainvälisen tutkinnan tekemisen vuoden 2008 mielenosoituksista ja niiden jälkiseurauksista ja kehottaa vapauttamaan poliittiset vangit;
12. tuomitsee pidätettyjen kiduttamisen ja pyytää Kiinan kansantasavallan viranomaisia sallimaan riippumattomat kansainväliset tarkastukset Tiibetin vankiloissa ja pidätyskeskuksissa;
13. tuomitsee Kiinan viranomaisten tiibetiläisluostareihin tekemät toistuvat ratsiat ja kehottaa Kiinan hallitusta takaamaan uskonnonvapauden sekä tiibetiläisille että omille kansalaisilleen;
14. vaatii Kiinan viranomaisia paljastamaan kaikkien Tiibetissä itsensä tuleen sytyttäneiden kohtalon ja olinpaikan;
15. kehottaa uudelleen Kiinan viranomaisia ilmoittamaan yhdennentoista panchen-laman Gedhun Choe-kyi Nyiman kohtalosta ja olinpaikasta;
16. kehottaa Kiinan viranomaisia kunnioittamaan tiibetiläisten kielellisiä, kulttuurisia ja uskonnollisia perusvapauksia sekä pidättymään han-kiinalaisia suosivista ja tiibetiläisten asemaa heikentävistä asutustoimista Tiibetin historiallisilla alueilla ja lopettamaan tiibetiläispaimentolaisten pakottamisen luopumaan perinteisistä elintavoistaan;
17. kehottaa Kiinan viranomaisia poistamaan kaikki riippumattomia tiedotusvälineitä, toimittajia ja ihmisoikeustarkkailijoita koskevat rajoitukset ja sallimaan näiden rajoittamattoman pääsyn kaikkialle Tiibettiin ja vapaan liikkumisen siellä;
18. kehottaa ihmisoikeusasioita käsittelevää EU:n erityisedustajaa, sitten kun hänet on nimitetty, raportoimaan säännöllisesti Kiinan kansantasavallan ihmisoikeustilanteesta ja erityisesti Tiibetin ihmisoikeustilanteesta;
19. kehottaa komission varapuheenjohtajaa / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa nimittämään erityiskoordinaattorin, jonka tehtävänä on raportoida säännöllisesti Tiibetin asioista, jotta voidaan edistää Tiibetin kansan ihmisoikeuksien kunnioittamista, mukaan lukien tiibetiläisten oikeus säilyttää oma erityinen identiteettinsä sekä uskonnolliset, kulttuuriset ja kielelliset ilmenemismuodot ja kehittää niitä, edistää Kiinan kansantasavallan hallituksen ja hänen pyhyytensä dalai-laman lähettiläiden välisiä neuvotteluja ja rakentavaa vuoropuhelua ja antaa apua erityisesti Nepalissa ja Intiassa oleville tiibetiläispakolaisille;
20. kehottaa komission varapuheenjohtajaa / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkeaa edustajaa ottamaan Tiibetin ihmisoikeustilanteen esille kaikissa Kiinan kansantasavallan edustajien kanssa järjestävissä tapaamisissa;
21. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Kiinan kansantasavallan hallitukselle ja parlamentille, Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerille, Tiibetin maanpaossa olevalle hallitukselle ja parlamentille sekä hänen pyhyydelleen dalai-lamalle.